

ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ В РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

студент гр. Е 31/1у Гаврилова В.В.,

студент гр. Е 31/1у Якушко Т.В.

Сумський державний університет (Україна)

На шляху до благополуччя та створення правової держави з ефективною ринковою економікою, в першу чергу, особливу увагу потрібно приділити вмінням суспільства ефективно використовувати і управляти фінансовими ресурсами. Адже саме населення відповідально й продумано приймаючи фінансові рішення формують основу для стабільності національної економіки та підвищують конкурентоспроможність країни у світі. Саме тому в період існуючої кризи підвищення рівня фінансової грамотності населення має стати стратегічним завданням уряду України.

За даними проекту «Розвиток фінансового сектора» Агентства США з міжнародного розвитку " (USAID/FINREP), що у вересні 2010 р. провів дослідження серед 2 тис. респондентів віком від 20 до 60 років з числа міського населення з усіх регіонів України: понад 60% респондентів вважають себе фінансово грамотними (22% — "добре" чи "відмінно", 41% — "задовільно"), однак лише 22% респондентів змогли дати п'ять-шість правильних відповідей на сім досить простих математичних питань, без яких неможливо управляти власними фінансами; 51% опитаних змогли відповісти правильно не більш як на три питання [1]. Таким чином, робимо висновок, що більшість українців не розуміють практичної ролі фінансових знань, на усіх етапах життєвого циклу. Хоча, в сучасних умовах грамотність населення, будучи важливою ознакою сучасного суспільства, багато в чому визначає якість життя його громадян, забезпечуючи їм доступ до якіснішої освіти, роботи, послуг [2].

Тому, кожен свідомий громадянин має бути зацікавлений у вмінні ефективно управляти своїми фінансами, формувати оптимальний бюджет, вести постійний облік особистих доходів і витрат, здійснювати перспективне фінансове планування тощо, а це передбачає наявність відповідних знань і навиків для прийняття відповідальних фінансових рішень. До основних переваг ліквідації фінансової безграмотності для населення можна віднести:

- зростання якості фінансових послуг, можливість приймати обґрунтовані рішення стосовно фінансових продуктів і послуг та усвідомлено нести відповідальність за такі рішення;
- скорочення уразливості перед фінансовими кризами;
- збільшення ефективності використання заощаджень;
- можливість грамотного самостійного аналізу й оцінки економічного життя держави й відповідно розробка оптимальної й найбільш ефективної стратегії фінансової поведінки;
- вміння читати фінансовий договір і розуміти інформацію, що міститься в ньому;
- фінансова грамотність надає її власнику більшу свободу дій і, як наслідок, підвищують конкурентоспроможність індивіда;
- домогосподарства середнього класу ефективно планують і використовують родинний бюджет, приймають рішення у сфері особистих фінансів, виходячи зі своїх довгострокових інтересів, розпізнають загрози і знижують ризики шахрайства з боку потенційно недобросовісних учасників ринку [3].

Для держави наявність фінансово грамотного населення відкриває цілий ряд переваг:

- ✓ стійкість фінансової системи, макроекономічна збалансованість;
- ✓ ефективність та прискорення проведення фінансових реформ;
- ✓ розвиток національної економіки за рахунок збільшення інвестування;
- ✓ збільшення безготівкових транзакцій, зменшення готівкового обороту, як наслідок, збільшення впливу від проведення заходів монетарної та фіскальної політики у період економічних криз;
- ✓ перехід до приватної пенсійної системи [4];
- ✓ зменшення відповідальності держави за невдалі вкладення, адже фінансово грамотна людина робить свої рішення свідомо розуміючи існуючий ризик.

1. Андрій Алексєєв, Ліквідація фінансової безграмотності: неусвідомлена наднеобхідність. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/finances/likvidaciya-finansovoy-bezgramotnosti-neosoznannaya-sverhneobhodimost_.html

2. Блискавка О. Фінансова грамотність населення та розвиток національної економіки. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку / Блискавка О., Зеленцова А. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.for-ua.com/economics/.../131317.htm>

3. Основи фінансової грамотності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lektsiopedia.org/ukr/lek-11164.html>

4. Олег Гавриш: «Країна заможна тоді, коли в ній багато заможних людей» . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://1tv.com.ua/uk/about/news/2015/03/12/66401>.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Захаркіна Л.С.

Гаврилова, В.В. Значення фінансової грамотності населення в розвитку економіки України [Текст] / В.В. Гаврилова, Т.В. Якушко; наук. кер. Л.С. Захаркіна // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 342-343.